

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVI (50)
Štev. (Nº) 11-12

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
27 de marzo - 27. marca 1997

Milan Volovšek

Vladimir Kos

*Vstal je, o, vstal je!
Tako kot je rekel vsem,
ki takrat že so radi imeli Ga.
Zora je odprla v slutenju veke,
oljke vzdrhte so v dihanju Vstalega.*

*Res se je vrnil!
Tako je obljubil vsem,
ki takrat so Sina sovražili,
tekmece, ki je zaslužnjene snubil,
da bi v upor zoper greh se vsi dvignili.*

*Znova živi,
ki za nas je umiral, zate in zame,
za narod naš - da bi bil!
Nimaš besed? Čuj, narava mu svira:
v smrt so Ga vrgli, -
z vstajenjem je smrt ubil.*

*Vstal je, da, vstal je,
da z lic nam obriše sol od solza,
ker spomin na pekel grobov žge,
in razjé še tako močne hiše.
Vstal je, da vemo,
da gremo za Njim - domov.*

Aleluja!

**Svobodna Slovenija želi
vsem svojim bralcem in prijateljem
v Argentini, po svetu in v Sloveniji,
vesele in blagoslovljene velikonočne praznike.**

Zgodilo se je v Sloveniji

NAPAD NA NADŠKOFA

Torkov Dnevnik 25. marca napade izjavo nadškofa, „da so tisti, ki obravnavajo Cerkev kot tujek v slovenskem prostoru, bolj tujci kot Slovenci“ in trdi, da z njo predstavlja dr. Rode slovensko Cerkev nazaj v čas protireformacije, ko so bili vsi drugoverci prepoznani kot krivoverci, krivoverci pa kot tujci in zato surovo pregnani iz domovine. (Mar ni to za časa komunizma veljalo za katoličane in nasprotnike režima, celo za samega dr. Rodeta?)

NADŠKOF ČESTITAL PETERKI

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode je 23. marca, poslal čestitko Primožu Peterki ob doseženem naslovu skupnega zmagovalca svetovnega pokala, zmagovalca več tekem poletov in drugega mesta v skupni razvrstitvi skokov, v

kateri izraža željo, da ga pristna krščanska drža, njegov talent in marljivost povede k nadaljnjim uspehom.

NOVI DRŽAVNI SEKRETARJI

Slovenska vlada je na seji 20. marca sprejela prvi del predlogov za imenovanje in razrešitev državnih sekretarjev v nekaterih ministrstvih. Razrešila je dolžnosti 13 državnih sekretarjev in imenovala 16 novih. Sekretar za Slovence po svetu med njimi ni bil omenjen. Prvemu delu sprememb na ravni državnih sekretarjev bo verjetno že na naslednji seji vlade sledil še drugi del razrešitev in imenovanj, nekaj državnih sekretarjev pa bo ostalo.

Poleg tega je vlada imenovala novinarke Marto Kos za direktorico vladnega urada za informiranje in prof. dr. Primoža Rodeta za direktorja Javnega zdravstvenega zavoda Klinični center Ljubljana.

O NALOGAH CERKVE

Nadškof dr. Franc Rode na svoji prvi tiskovni konferenci po prihodu v Slovenijo dne 18. marca 1997

Gospa in gospodje!

Najprej vas vse iz srca pozdravljam v želji, da bi svoje nelahko delo v slovenski javnosti opravljali uspešno. Dovolite mi, da se na začetku tega srečanja hvaležno spomnim svojega predhodnika dr. Alojzija Šuštarja, katerega delo kot ljubljanski nadškof in metropolit želim nadaljevati.

Glede na vprašanja, ki so mi bila zastavljena po imenovanju in na katera sem odgovarjal, bi mogel kdo misliti, da se bom ukvarjal predvsem s politično problematiko. Ker to nikakor ni moj namen niti moje poslanstvo, želim poudariti, da je prva naloga Cerkev oznanjevanje evangelija, se pravi veselega sporočila o Božji ljubezni do vsakega človeka, ki se je razodela v Jezusu Kristusu, ki nas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo. To sporočilo pa ima tudi svoje družbene in kulturne implikacije. Kajti krščanstvo po svoji naravi teži k temu, da prenavlja ne samo srca posameznikov, ampak da polagoma preoblikuje vsa področja življenja in jih plemeniti z duhom evangelija. Pri tem pa ne sme uporabljati sredstev duhovnega nasilja, ampak mora svoje odnose z ljudmi graditi na dialogu, na pogovoru, na spoštovanju. Beseda Cerkev naj prihaja k ljudem v obliki spoštljive ponudbe, ne grobega vsiljevanja.

Druga velika naloga Cerkev je, da moli za ves svet, za vse narode: Cerkev na Slovenskem v prvi vrsti za slovenski narod, za vse Slovence, verne in neverne, da prinaša pred Boga vse radosti in bridkosti, vse uspehe in poraze slovenskega človeka, s prošnjo za odpuščanje vsega grešnega in z zahvalo za vse plemenito in lepo. Naloga Cerkev je tudi ta, da je sol zemlje in luč sveta, kot pravi evangelij. Cerkev je vključena v človeško zgodovino, povezana z dogajanjem v svetu in z življenjem svojega naroda. Krščanska vera nas nikakor ne navaja k temu, da smo nemočni in pasivni opazovalci tega, kar se dogaja okrog nas, ampak nas poziva k odgovorni dejavnosti. Kristjan se z vso odgovornostjo vključuje v družbeno, kulturno in politično življenje.

Med pomembne naloge Cerkev štejem tudi moralno prenovo slovenskega naroda, z utrjevanjem tistih vrednot, ki človeku omogočajo spoštovanje do sebe in dajejo smisel in dostojanstvo njegovemu življenju. Zelo mi je pri srcu tudi ideja o narodni spravi. Zanj se bom zavzemal z vsemi močmi in s taktčnostjo, ki jo ta boleča točka zahteva. Poleg tega duhovnega in moralnega poslanstva vidim kot svojo nalogo tudi urejanje odnosov med Cerkvijo in državo.

Nad. na 3. str.

Velikonočna butara

Fantje iz Zavrha nad Dobrno so se odločili z rekordom - upajo, da bo našel mesto v Guinnessovi knjigi - počastiti cvetno nedeljo in so tri mesece spleтали tri tone težko in skoraj sedemdeset metrov dolgo butaro. Za transport pred cerkev je bilo potrebnih

48 parov krepkih rok. Zavrčani so dolgo in težko butaro spleтали tudi lani, a takšna kot letošnja ni bila še nobena. Prizadevne žene in dekleta Aktiva kmečkih žena in deklet iz Vidma ob Ščavnici pa so ob začetku velikega tedna v videmskem Gasilskem domu pripravile 6. tradicio-

nalno razstavo velikonočnih jedi, presmecov (butar), ročnih del, narodnih noš in tokrat prvič tudi cvetja ter košarice za velikonočno žegnanje.

**Večer, Maribor, 24. 3.
po Internetu**

NAŠA SKUPNOST ŽIVI!

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Po poletnem premoru je organizacijsko delo v naši skupnosti krepko oživelo.

V soboto, 1. marca, je šolski odsek Zedinjene Slovenije priredil študijski dan za osnovnošolske in srednješolske vzgojitelje. Navzočih je bilo 42 učiteljev, predavali sta Milena Ahčinova ter prof. Terezika Prijatelj Žnidarjeva.

Isti dan je bil v Srednješolskem tečaju ravn. Marka Bajuka sprejemni izpit za prvi letnik. Vpisalo se je 31 dijakov.

Ob 20. uri je Slovenska kulturna akcija predstavila v Slovenski hiši knjigo „Ladislav Lenček - vrli mož, ki ni živel za sebe“. Zanimivo knjigo je uredil Lojze Rezelj, izdala jo je Slovenska kulturna akcija, tiskala in vezala pa tiskarna Baragovo misijonističe. Ta knjiga je 162. izdaja Slovenske kulturne akcije v Argentini.

V nedeljo, 2. marca, je bila tradicionalna pristavska tombola z bogatimi dobitki. Prireditev je bila lepo obiskana.

V sredo, 3. marca je imela Zveza slovenskih mater in žena prvo sejo v letošnjem poslovnem letu. Odbornice so sklenile, da bodo svoje delo okvirile predvsem v spomin na 50. letnico prihoda naših povojnih emigrantov v Argentino (leta 1947).

V torek, 2. marca, je pevski zbor Gallus pod vodstvom Anke Savelli Gaser, pričel z rednimi pevskimi vajami.

V soboto, 8. marca je v Srednješolskem tečaju ravn. Marka Bajuka bila seja profesorjev. Sledili so popravni izpiti dijakov, ob 18. uri pa vpisovanje dijakov - vseh vpisanih je 110 rednih ter 2 dopisna. Sledila je začetna sv. maša.

V nedeljo, 9. marca, je bila začetna prireditev slovenskih osnovnih šol. Pričela se je s sv. mašo na čast sv. Duhu in za pokojna Heleno Malovrh, voditeljico osnovne Slomškove šole ter Frida Beznika, profesorja na Srednješolskem tečaju ravn. Marka Bajuka in priznanega režiserja in kulturne-

ga delavca. V veliki dvorani Slovenske hiše je navzoče pozdravil šolski referent France Vitrih. Nato je sledila igra „Naočniki“. Predvajali so jo učenci Prešernove šole pod vodstvom Mije Markež. Prireditev je obiskalo čez 300 rojakov.

V četrtek, 13. marca, je bila seja upravnega sveta Društva Zedinjena Slovenija. Prišel jo je predsednik ZS, Marjan Loboda. Po poročilih referentov je bil razgovor o bližnjem občnem zboru in o volitvah.

Po naših krajevnih središčih so žene delale velikonočne butarice, katere so naši dušni pastirji blagoslovili na cvetno nedeljo, 23. marca.

V petek, 14. marca je ZSMŽ - odsek Ramos Mejia, organiziral romanje v Tandil. Vodila je Pavla Škaba, spremljal pa je župnik Jože Guštin. Udeležba je bila velika.

Začetek rednega pouka v slovenskih osnovnih šolah je bil v soboto, 15. marca, tako v slovenskih krajevnih domovih v Buenos Airesu in okolici, kakor tudi v San Luisu, Bariločah in Mendozi, v Slovenski hiši pa tečaj za špansko govoreče.

16. marca je na letovišču „Sloga“ bila zaključena kopalna sezona.

23. marca je bila v Rožmanovem domu sv. maša z blagoslovitvijo butaric, nato pa je bilo skupno kosilo navzočih.

Po vseh krajevnih domovih so se vršile sv. ure in duhovne priprave za Veliko noč.

Predsednik Zedinjene Slovenije, Marjan Loboda, je v imenu članov Zedinjene Slovenije poslal čestitke novoimenovanemu slovenskemu nadškofu msgr. dr. Francu Rodetu. Prav tako je poslal čestitke prof. dr. Alojziju Rebuli, ki je bil imenovan za rednega člana Papeške Akademije likovnih in književnih mojstrov. Odlikoval ga je sv. oče Janez Pavel II.

Opozarjamo, da ima knjižnica Zedinjene Slovenije na zalogi mnogo zanimivih knjig, in vabimo rojake, da se jih poslužijo.

Tisk. ref. Z.S.

Urediti odnose med Cerkvijo in državo

Cerkev si iskreno želi urediti odnose z državo, je poudaril novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode 18. marca na prvi novinarski konferenci po prihodu v Slovenijo iz Vatikana. Ves nagovor novega metropolita prinašamo v celoti na uvodnem mestu.

Ob poznejšem novinarskem vprašanju v zvezi z referendumskimi pobudami o vračanju gozdov in zemlje pa je dr. Rode ocenil, da je Črnačeva pobuda boljša od pobude Združene liste, saj je v slednji navzoča ideja, da je Katoliška cerkev v Sloveniji tujek oziroma neka mračna sila, kar pa je potvarjanje zgodovine. Če je kaj v slovenskega v tem prostoru, je to prav gotovo Katoliška cerkev, s katero se je slovenski narod vsa stoletja tesno identificiral, je dejal.

Na novinarsko vprašanje o morebitnem konkordatu med državo in Svetim sedežem je dr. Rode odgovoril, da je želja Cerkve in praksa v mnogih državah taka, da se najprej sklene sporazum med lokalno cerkvijo in državo, ta sporazum pa se potem prenese na višjo raven, to je na raven države in Svetega sedeža. Konkordat je globalna ureditev odnosov med državo in Cerkvijo in če pade en del sporazuma, pade ves konkordat, zato Sveti sedež raje sklepa ločene sporazume.

Na ugotovitev, da je v slovenski pro-

stor vstopil na predvečer volitev predsednika države in na vprašanje, ali je po njegovem mnenju to „stvar Cerkve ali ne“, pa je dr. Rode odgovoril, da to neposredno ni cerkvena zadeva, vendar pa so volitve predsednika države stvar, ki zadeva tudi vernike. Cerkev se ne bo konkretno opredelila za nobenega predsedniškega kandidata, pač pa daje vernikom smernice „v smislu izvolite tistega, ki se vam zdi najbolj sposoben“ in ki bo vzpostavil pravične odnose med Cerkvijo in državo.

Ko je odgovarjal na vprašanja o narodni spravi, pa je dr. Rode ocenil, da so zanj pomembne simbolične geste tako s strani Cerkve kot države. Ena takih gest bi bila postavitve skupnega spomenika neznanim junakoma, kar bi nazorno govorilo o spravljenosti obeh strani.

STA

PREMIK URE

Po zakonu o računanju časa bo v Sloveniji prehod na poletni čas 30. marca, ko bodo premaknili urine kazalce eno uro naprej. Časovni razmik z Argentino bo tako sedaj 4 ure. Prehod nazaj na srednjeevropski pasovni čas pa bo 26. oktobra.

Po STA

Kar precej tvarine se je nabralo ta teden. Preveč, da bi si mogli vse dobro ogledati. Vendar bomo vzeli na znanje vsaj najbolj važne dogodke in skušali iz njih dobiti primerne zaključke za naše tedensko opazovanje. Znova pa je treba poudariti neke vrste stalno prisotnost buenosaireskega guvernerja na časopisnih straneh. Ne vemo, če mu bo uspelo doseči zastavljene cilje (kandidaturo in predsedništvo leta 1999). A da se mož trudi in napenja vse sile, v boju zoper rastoče težave, o tem ni dvoma.

ZOPET NA VRSTI GOSPODARSTVO

Prejšnji teden smo podrobno opisali, kakšne težave ima Duhalde s policijo. Ti zapleti so se nadaljevali. Vedno več višjih oficirjev je odpuščenih iz službe v tej globoki čistki policijskih vrst. Seveda je na to prišla tudi reakcija in poizkus stavke. A guverner je preverjen, da je treba to reorganizacijo izpeljati temeljito in do konca.

Nepričakovan udarec pa je Duhalde prejel s strani gospodarskih skupin. Eduardo Escasany, predsednik zveze argentinskih bank, se je grobo obregnil obenj, češ da v gospodarskem oziru ni zanesljiv. Da ni jasna njegova drža glede vloge države in da „me spominja na stari peronizem“.

Najprej si človek ni mogel jasno razložiti, kam pes taco moli. Napad res nima pravega smisla, če ga gledamo le v luči predsedniške volilne kampanje. Dejansko se kampanja sploh še ni začela, do nje manjka vsaj še dve leti. Sploh so najprej na vrsti poslanske nadomestne volitve, ki bodo letošnjega oktobra. In kakšen smisel naj bi imelo napadati nekega možnega kandidata, ki bo (če bo) povrh še kandidat vladne stranke, s katero so bankirji v kaj prijateljskih odnosih, ko sedanjemu predsedniku preostaja še troje let vladanja.

Seveda, stvar si je treba razložiti z drugega zornega kota. Duhalde vodi največjo in najbogatejšo argentinsko provinco, katere last je tudi Provincijska banka, ena največjih, najmočnejših finančnih ustanov, in ki krepko posega na razna gospodarska področja. Kar pogledamo: Provincijska banka je organizirala družbo za privatne pokojnine (AFJP), ki ima največ vpisanih članov; ustvarila je tudi novo zavarovalno družbo za delovno področje (ART), ki je največja na trgu in katera bo vključevala domala vse provincijske javne uslužbenke; in sedaj se namerava spustiti tudi na področje življenjskih zavarovalnin. Privatne banke tako vidijo v tej provincijski ustanovi hudega in kar premočnega tekmeca. Dolgo časa že pritiskajo na vladno z zahtevami, naj se Provincijska banka (kakor tudi Državna) enostavno privatizira; kar sline se jim cedijo po tej slaščici. Duhalde pa o tem noče ničesar slišati. Od tod napad bančnikov, ki so izrabili trenutek, ki je za guvernerja izredno kočljiv, da napeljejo vodo na svoj mlin. Ali pristane na privatizacijo, ali pa mu odpro novo fronto, ko še za ostale nima moči.

Pa še neka druga nevarnost preti guvernerju. Dejansko je imel že zagotovljeno podporo peronističnih sindikatov. On si je vedno prizadeval, da bi z gremiji vodil dobre stike in imel uglejane odnose. In sindikalisti, ki danes še zavzemajo poslanska mesta, so bili večinoma izvoljeni na listah provinskega peronizma, po volji in dobroti Duhaldeja. Sedaj pa je nenadoma prišlo do neke sprave med predsednikom Menemom in „pravovernimi“ sindikalisti. Celo tako daleč je prišlo, da ga je stari kovinski vodja Lorenzo Miguel povabil na zasedanje „62 organizacij“, najbolj čistokrvne ustanove „pravovernega“ sindikalizma.

Seveda, s tem še ni rečeno, da bodo sindikalisti podpirali Menemove sanje po ponovni kandidaturi. Kot na drugih po-

dročjih, tudi tu vsak gleda le na osebno korist. A Duhaldeja zadeva nemalo skrbi, ker dobro pozna svojega tekmeca, kako zna doseči tudi navidez nedosegljive reči.

Za kaj pa pravzaprav gre v tem novem zbližanju predsednika in sindikalistov? Zelo enostavno: znova je na vrsti zloglasna delavska fleksibilizacija. Zastopniki gremijev in podjetniki končno niso uspeli najti skupno izhodišče za to zadevo. Ves začetni optimizem je kmalu pojenjal, in končno se je izkazalo, da so pogajanja zašla v slepo ulico. Vprašanje se torej znova vrača v naročje vlade, verjetno s pomočjo vrhovnega sodišča, ki se mora izreči o osporavanih dekretih.

Ker pa sindikalisti vedo, da jim slaba kaže, obenem pa tudi vedo, kako velike so vladne potrebe glasov v bližini oktobrskih parlamentarnih volitev, so ponudili kaj zanimiv predlog: oni na volitvah jasno in odločno podpro vladno, Menem pa jim zagotovi nekoliko bolj zmerno fleksibilizacijo. Ta pogajanja sedaj tečejo, in čeprav ni jasno, kakšen bo izid, je zanimivo gledati kako se drug drugemu dobrikajo tisti, ki se do pred kratkim še na sliki niso mogli videti. Pač, prilika naredi tatu.

SVETLA STRAN

Ta zadeva gospodarstva pa je imela zadnje čase tudi nekaj sončnih strani. Lahko bi celo rekli, da so v vladnih krogih kar vzhiceni od samega navdušenja. Po statistikah, ki jih navaja vlada, se namreč gospodarski položaj kar vidno boljša. V prvih mesecih letošnjega leta je industrijska proizvodnja narasla za 10,6 % v primeru z istim obdobjem lanskega leta, in je najboljši prvi bimester od leta 1980 do danes.

Sploh vse kaže, da bo letošnje leto notranja bruto proizvodnja precej narasla. Istočasno pa vladni računi kažejo, da ponehuje huda recezija, ki je zadnje čase bičala državo. Sploh je v teh prvih dveh mesecih notranja bruto proizvodnja narasla za 9,2 odstotka, investicije pa kar za 17 odstotkov. Vlada tudi trdi, da se je v zadnjih mesecih organiziralo 110 tisoč novih delovnih mest, in da na splošno bresposelnost pojenja. Seveda številke glede bresposelnosti niso objavili, a smatramo, da je ostala daleč zadaj tista številka, ki je po zadnjih uradnih statistikah kazala na 17,3 % brezposelnih.

Kar se investicij tiče, je te dni tudi presenetila novica, da bodo v petrokemično zaledje okoli Bahia Blanca vložili kar novih 1500 milijonov dolarjev do leta 2000. Od teh bo plan Mega (Dow Química, YPF in Petrobras) zahteval 500 milijonov, Petroquímica Bahia Blanca pa bo vložila še 300 milijonov.

Drugo razveseljivo dejstvo je, da se na trgu dobi vedno več kredita pod nekoliko ugodnejšimi pogoji, na deset let vračanja in v - pesih. Doslej so taka posojila bila skoraj nedosegljiva in seveda le v dolarjih. To pa je razveseljivo dejstvo, zlasti ker pomeni, da je v bančnem sistemu že utrjeno prepričanje, da je sedanji gospodarski model dobil domovinsko pravico, da je stabilen in trajen.

Druga zanimiva točka pa je novica, ki jo je napovedal gospodarski minister Roque Fernandez, in sicer, da bo Argentina plačala del svojega zunanjega dolga še pred zapadom roka. Gre se za 750 milijonov dolarjev, ki jih dolgujemo Pariškemu klubu. To predročno plačilo je umestno, ker se s tem prihrani del obresti, zlasti še, ker ima trenutno država rekordno količino deviz. Seveda je ta del zunanjega dolga kaj malenkosten v primeru s celoto, ki sega tja v stotisoč milijonov dolarjev. Tisti Damoklejev meč, ki nenehno visi nad argentinskim gospodarstvom in nad argentinskimi vladami, bo tam visel še dolgo, dolgo časa.

O NALOGAH CERKVE

Nad. s 1. str.

Ko je 24. februarja letos g. predsednik Kučan sprejel slovenske škofo ob 4. obletnici ustanovitve samostojne Slovenske škofovske konference, je izjavil, „da ga bolj kot nerešene težave v odnosu med Cerkvijo in državo boli dejstvo, da se stvari sploh ne urejajo“ (Družina, 9. marca 1997). V resnici se v tem smislu v zadnjih letih ni veliko storilo. Toda ne želim se vračati v preteklost, še manj koga obtoževati zaradi tega. Dosti bolj pomembno je to, kar lahko naredimo v prihodnosti.

Eno temeljnih vprašanj, ki bi jih morali rešiti, je pravni status Cerkve v Republiki Sloveniji. Slovenska ustava govori o ločenosti med državo in verskimi skupnostmi. Toda v čem je ta ločenost? Že zelo različne in celo nasprotujoče si razlage tega pojma kažejo na dejstvo, da stvar ni jasna in si jo vsak razlaga po svoje. Nujno je torej, da pojem ločenosti jasno opredelimo. Sicer pa je Mešana krovná komisija to že storila in je njena razlaga sprejemljiva.

Drugo vprašanje je vprašanje šolstva. Sedanja šolska zakonodaja predvideva med drugim tudi izbirni predmet *Verstva in etika*. Problem nastane, ko gre za vsebino in učitelje. Svoje stališče sem povedal že v prvem intervjuju za TVS in vam je znano. Pred nedavnim sta ga zagovarjala tudi apostolski nuncij Edmond Farhat in dr. Jože Krašovec. Težava je v tem, da je pri nas Cerkev izključena iz snovanja pedagoškega koncepta šole, kar se drugod po navadi ne dogaja. Kot da si nekdo lasti monopol nad šolo v imenu države, kjer se večina državljanov prišteva k vernikom.

Glede učiteljev tega predmeta se zdi stališče šolskega ministra težko razumljivo. Glasbo naj bi poučeval človek, ki je za to nadarjen in strokovno usposobljen, arhitekturo arhitekt, medicino zdravnik - le verske ne bi smel poučevati človek z diplomato teološke fakultete, kjer so redna predavanja iz religiologije. Če želimo, da bi ta predmet poučevali diplomirani teologi, ni zato, ker so verni, ampak ker so strokovno usposobljeni. Poleg tega je tu še drug problem. Na teološki fakulteti je na primer letos v 5. letniku dve tretjini študentov, ki ne bodo postali duhovniki. Čemu jim bo diploma, če ne bodo smeli poučevati tega predmeta? V zvezi s tem naj še poudarim, da se ne zavzemam za verouk v pomenu kateheze v javnih šolah. To je interna naloga Cerkve in zdi se mi primerno, da tako ostane.

Sicer pa se mi zdi to vprašanje šole nepotrebno spolitizirano. Nekateri strašijo z njim, kot da bi bila za Slovenijo katastrofa, če bi pri tem imela Cerkev kakšno besedo. Naj navedem primere naših sosed, kjer imajo verouk v javnih šolah in v tem na

Nadškofa dr. Rode in dr. Šuštar s papežem.

Po Internetu

splošno ne vidijo grožnje za demokracijo: Hrvaška, Madžarska, Avstrija, Italija, pa tudi Romunija, Slovaška, Poljska, Nemčija. Nekateri se sklicujejo na Švedsko. Treba pa je vedeti, da tam sploh ni ločitve med Cerkvijo in državo, in če Cerkev nima besede pri tem, je to zato, ker je država po ustavi kompetentna tudi za cerkvene zadeve, saj je luteranizem državna religija. Drug primer, na katerega se radi sklicujejo, je Francija. Pozabljajo pa, da med Cerkvijo in državo obstaja sporazum o prostem dnevu za verouk v župnijskem okviru. Na srednjih šolah ima duhovnik celo svojo pisarno, kamor učenci lahko prihajajo na pogovore. Lep primer „verske dejavnosti“ v javnih šolah. Slovenska zakonodaja se torej ne more sklicevati na druge evropske dežele. Dejansko uveljavljamo prakso, ki je veljala v laični Franciji pred sto leti. Pa recite, da nismo napredni!

Prepričan sem, da obe vladni stranki želita urediti te probleme. Za SLS se zdi to logično. Pa tudi pri LDS so opazna znamenja v tem smislu. Na primer koncesija za privatno cerkveno gimnazijo v Mariboru, ki jo je pred kratkim izdal minister dr. Slavko Gaber, za kar mu gre vse priznanje.

Končno še beseda o cerkvenem imetju. Tu gre za vprašanje pravičnosti. Vzpostaviti je treba takšno stanje, da bo zadoščeno pravičnosti ne samo glede Cerkve, ampak vseh razlaščenec. Možnih rešitev je več. Na primer vrnitev v naravi ali primerna odškodnina po dogovoru. Cerkev pa bi lahko tudi podarila površine, ki ji niso nujno potrebne. Poleg gozdov pa obstaja tudi vprašanje cerkvenih stavb, ki še ni povsem rešeno.

Naj poudarim, da si Cerkev iskreno želi urediti odnose z državo, ne glede na vladne koalicije. Če do tega v nekem trenutku ne pride, Cerkev pač počaka na ugodnejše čase. Zna namreč živeti tudi v takšnih razmerah. Vprašanje pa je, če je to koristno za slovensko državo in za njen ugled v svetu.

dr. Franc Rode
nadškof-metropolit ljubljanski

Pahor in Jelinčič o gozdovih in Rodetu

Predsednik ZLSD Pahor je 18. marca na konferenci, ki so jo skupaj s Slovensko nacionalno stranko in Zeleno alternativo pripravili ob pričetku zbiranja 40.000 podpisov v podporo zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma, med drugim novemu metropolitu Francu Rodetu predlagal, da se zaradi ustavnega načela delitve države in Cerkve ne vtiha v politične izbire, tudi v referendumske ne. ZLSD, kot je dejal njen novi predsednik, vztraja, da se glede političnih izbir Cerkev javno ne opredeljuje.

Po Pahorjevih besedah so pravne osebe cerkvenega prava tudi pravne osebe po slovenski zakonodaji in jih zato ni mogoče izključiti kot potencialne denacionalizacijske upravičence, „težko pa bi sprejeli kakršnokoli pravno razlago, da morajo zanje veljati posebni pogoji in posebne pravice“. Kot je dejal Pahor, je stranka ravno zaradi tega razloga predlagala takšna referendumska vprašanja, kot jih je.

Vodja poslanske skupine ZLSD Miran Potrč je isti dan z Zmagom Jelinčičem v imenu poslanskih skupin SNS in ZLSD na predsednika državnega zbora naslovil predlog, da se na prihodnjo sejo državnega zbora uvrsti ali zakon o spremembah zakona o denacionalizaciji ali vsaj predlog ustavnemu sodišču, da šestmesečni rok iz svoje ustavne odločbe podaljša še za nadaljnjih 6 mesecev. Z omenjeno odločbo je ustavno sodišče namreč razveljavilo zakon o začasnem zadržanju vračanja premoženja v primerih, ko gre za vrnitev nad 200 hektarjev kmetijskih zemljišč in gozdov.

Potrč je tudi dejal, da je ta njihova odločitev po neposredni akciji pravilna, saj se koalicijski partnerici LDS in SLS nista mogli „tako zelo enostavno in kmalu dogovoriti“ o vsebini skupnega referendumskega vprašanja. Predstavniki ZLSD so danes s svojimi podpisi že izrazili podporo svoji zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma, enako pa so to storili tudi v SNS.

Referendumski pobudi ZLSD in Črnača se razlikujeta tudi v tem, da se prvi, v nasprotju s Črnačem, ne strinjata, da bi bila Cerkev privilegiran upravičenec, temveč da deli enako usodo z vsemi drugimi.

Predsednik SNS je prepričan, da so gozdovi prvi korak „v dajanju in poklanjanju slovenske zemlje, gozdov in nepremičnin rimokatoliški cerkvi“. Glede izjav novega nadškofa Rodeta je Jelinčič menil, da slednji „ne le da ne pozna slovenskega prava, temveč tudi zakonika cerkvenega prava ne pozna dobro, saj bi mu ta razjasnil marsikatero zadevo“. Jelinčič je vnovič poudaril, da rimokatoliška cerkev v Sloveniji ni niti avtohtona niti avtokefalna. Glede tega, kdo je večji Slovenec - ali tisti, ki se bori za slovenske gozdove, ali tisti, ki se prizadeva za vračanje gozdov Cerkvi - pa je Jelinčič pripomnil, da o slednjem ne more govoriti tisti, ki je ob koncu druge svetovne vojne bežal v tujino, in „verjetno ne zaradi tega, ker bi mu tu hoteli postreči s čokolonom“.

Najbolj levo ekstremni stranki v slovenski politični areni staa tako popolnoma jasno nastopili priti novemu nadškofu in proti katoliški Cerkvi na Slovenskem, kakor že poskušata nekaj časa. S tem dokazujeta, da jima ni za vstop Slovenije v demokratični svet, ki začuden gleda na takšno početje, na katerega ni navajen, raje gojita sovražstvo do vsega, kar je verskega.

„Dnevnik“ pa je v ponedeljek, 24. t.m. odgovoril, da je o tem, da je Teološka fakulteta najprimernejša kovačnica kadrov za predmet o verstvih in etiki, upravičeno in legitimno mogoče dvomiti. In dodaja, da kar Cerkev zahteva zase, drugim ne priznava. Novi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode je denimo svoje prepričanje, da mora za verski pouk v javni šoli skrbeti Cerkev, utemeljeval s tem, da ni vseeno, ali informacije o krščanstvu dajejo učitelji, ki „krščansko resnico ljubijo in jo živijo“, ali tisti, ki so „še včeraj oznanjali, da so vsa verstva opij za ljudstvo“. Po mnenju Cerkve so torej tisti, ki „ljubijo“ krščanske resnice, primerni tudi za poučevanje vseh drugih resnic, tisti, ki denimo ljubijo marksizem, pa te pravice nimajo.

Za Dnevnik jo gotovo oni objektivno bolj poznajo, tega pa ne pove, da so jih - vse religije - objektivno bolj zatirali in uničevali skupaj z njihovimi verniki vred.

Večja gozdna veleposest v Sloveniji

Prenova SKD

Glavna tajnica SKD Hilda Tovšak je na redni petkovi tiskovni konferenci 21. marca med drugim dejala, da hočejo biti Slovenski krščanski demokrati sodobna konzervativna stranka, zato priprave na prenovo stranke intenzivno potekajo, pri tem jim pomaga več kot 150 strokovnjakov. Za priprave prevladuje v stranki izreden interes, dokončen predlog prenove stranke pa naj bi na vseh organizacijskih ravneh stranke začeli obravnavati predvidoma po velikonočnih praznikih.

Poudarila je, da SKD podpirajo širino in priključenost Slovenije EZ, a da opozicija ne more narediti tega, kar bi morala vlada. Minister Thaler je obljubljal, da bo pridruži-

tveni sporazum ratificiran že do junija letos, v parlament pa do zdaj ni prišlo nobeno gradivo v zvezi s tem. Zadeve skratka kasnijo in bo moral parlament tako pomembne zadeve obravnavati - kot kaže zdaj - v časovni stiski.

V zvezi z referenduskimi pobudami o vračanju gozdov je glavna tajnica SKD menila, da bi jih morali umakniti in upoštevati določilo ustavnega sodišča, vlada pa bi morala priti v parlament s konstruktivnim predlogom za rešitev teh vprašanj.

O predsedniških volitvah je še dejala, da načrtujejo sestanek z ljudsko stranko in socialdemokrati, na katerem bi se dogovorili za skupnega kandidata na volitvah.

Zgodilo se je v Sloveniji

SNEMALE SO GA KAMERE

V torek, 11. marca so v Ljubljani odkrili, da manjka računalniška oprema v slovenskem parlamentu. Kriminalisti so še isti dan zvečer prijeli osumljenca, policista varnostnika, ki varuje parlament, 23-letnega Erika M. Ugotovili so, da je Erik izkoristil svoje dobro poznavanje varovanje parlamenta. Svojim kolegom varnostnikom je dejal, da ima dovoljenje, da iz stavbe parlamenta odnaša prazne škatle za računalniško opremo. Erik pa je v „praznih“ škatlah iz parlamenta pridno odnašal računalniško opremo.

AVIONI SO VSEENO PRISTAJALI

19. III. je bilo sporočeno, da je višje sodišče v Ljubljani potrdilo sodbo sodišča prve stopnje o razveljaviti razpisa za imenovanje Vinka Možeta za glavnega direktorja podjetja Aerodrom Ljubljana. Ta sodba pomeni ne samo, da je imel Aerodrom Ljubljana od leta 1990 do leta 1995 nelegitimni organ upravljanja, ampak da tudi, da od maja leta 1994 do danes ni imel legitimnega glavnega direktorja.

RIBIČIČ IN IMUNITETA

Mandatno-imunitetna komisija državnega zbora je je sklenila državnemu zboru predlagati, da Cirilu Ribičiču (ZLSD) ne prizna poslanske imunitete ter s tem omogoči nadaljevanje kazenskega postopka v zasebni tožbi, ki jo je proti njemu in Janezu Kocijanciču zaradi članka, objavljenega julija lani v Delu, sprožil Danilo Slivnik. Komisija je omenjeni sklep sprejela na Ribičičev predlog, ki se v tem primeru ne želi sklicevati na imuniteto.

ŠPANIJA, SLOVENIJA, NATO IN EZ

Slovenija izpolnjuje kriterije za članstvo v zvezi NATO in Evropski zvezi v prvem krogu širitve, je 18. marca v izjavi po pogovorih s slovenskim zunanjim ministrom poudaril španski državni sekretar za zunanjo politiko Ramón de Miguel, obenem pa izrazil zadovoljstvo, da bosta Španija in Slovenija kot članici zveze NATO in EZ „več kot prijateljski državi“, da bosta namerič „partnerici“. Pri tem je de Miguel dejal, da Slovenija izpolnjuje tako kriterije za vključitev v zvezo NATO kot v EZ, Slovenija pa bo morala tema dvema sama dokazati, da izpolnjuje te kriterije. Pri tem je še ocenil, da je bila Slovenija v zadnjih letih v tem delu Evrope dejavnik stabilnosti in bi bila tudi zato velika pridobitev za zvezo NATO. De Miguel je še napovedal, da bo predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek aprila obiskal Madrid.

PODOBNIK SKLICAL PRVO SEJO

Podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik je 18. marca sklical prvo sejo koordinacije ministrov in vladnih služb, ki so ključni pri usklajevanju slovenske zakonodaje z evropsko ter obenem za pripravo korektnih zaščitne ureditve.

Na seji so poudarili nujnost čimprej priprave celovite predpristopne strategije Slovenije. Analizirali so tudi dosedanje delo in ugotovili, kje so največji zaostanki in kje so stvari v glavnem pripravljene ter se dogovorili za intenzivno delovanje koordinacije.

LDS IN SLS STA USKLADILI

LDS je 18. marca sporočila, da je v nekaj točkah dosegla soglasje s koalicijsko Slovensko ljudsko stranko o odprtih vprašanjih v zvezi z denacionalizacijo in predlo-

gom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o denacionalizaciji, ki ga je v parlamentarno proceduro vložila LDS.

Stranki sta dosegli soglasje v petih točkah. Strinjali sta se, da je potrebno denacionalizacijske postopke pospešiti in o njih voditi mesečno analizo in analizo po upravnih enotah. Stranki sta dosegli soglasje, da se veleposestva fevdalnega izvora ne bodo vračala in da se zanje ne bo izplačevala odškodnina. Soglašali sta tudi, da upravičencem, ki so slovenski državljani, ni moč zmanjševati obsega pravic pod raven veljavnega zakona o denacionalizaciji. Upravičenci do vrnitve premoženja ali odškodnine po zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij morajo biti izenačeni z upravičenci po zakonu o denacionalizaciji.

Stranki tudi podpirata revizijo odločb o vračanju premoženja povsod tam, kjer je bilo v nasprotju z zakonom oškodovano družbeno ali državno premoženje. Glede vprašanja vračanja gozdov cerkvenim pravnim osebam pa stranki nista dosegli soglasja.

DELNI SPORAZUM O VRAČANJU

Podpredsednik vlade Marjan Podobnik pravi, da je v interesu Slovenije, da se dogajanja, povezana z usodo slovenskih gozdov, razrešijo na čim bolj sporazumen način. Obe vladni stranki, LDS in SLS, nasprotujeta temu, da bi tuji fevdalci dobili slovenske gozdove, glede vračanja gozdov Cerkev pa iščejo sporazumno rešitev vprašanja, koliko ji vrniti v naravi in koliko z odškodnino. Razmišljajo tudi o morebitni uvedbi tako imenovanega cerkvenega davka. Podobnik je povedal, da namerava jo nosilce referendumskih aktivnosti spodbuditi k umiku zbiranja podpisov, saj je vlada pripravila predlog zakona o denacionalizaciji, s katerim naj bi pravočasno pripomogli k ustrezni rešitvi tega perečega vprašanja, o katerem se nameravata vladni stranki pogovarjati tudi z vsemi parlamentarnimi strankami in seveda s Cerkvijo. Predlagano rešitev bodo predvideno ponudili poslancem v državnem zboru že za njegovo prvo sejo, ki bo 25. marca.

POSLOVITEV

Slovenska narodno podporna jednota, najštevilnejše, levo, sto let staro društvo ameriških Slovencev v ZDA, se je 22. marca v Pittsburghu poslovilo od dr. Ernesta Petriča, prvega veleposlanika Republike Slovenije v Washingtonu, ki se bo po dobrih petih letih vrnil v Slovenijo. Navzoč je bil tudi predsednik DZ Janez Podobnik, ki se ta teden mudi v Washingtonu.

Veleposlanik Petrič se je v svojem nastopu spomnil težkega začetka delovanja prvega slovenskega veleposlaništva v ZDA in poudaril, da so bili prav ameriški Slovenci tisti, ki so slovenskim diplomatom odpirali vrata v politično zavest Washingtona.

Poleg drugih gostov je astronom dr. Ronald Sega svojo zgodbo o odkrivanju domovine prednikov v izjemno zanimivem nastopu prepletal s pripovedjo o svojih poletih v veselje.

ANKETA NEDELA

„Nedelo“ (nedeljska idaja Dela) v številki z dne 23. marca objavlja rezultate ankete o tem, kako Slovenci gledajo na obljubljeni prenovi dveh strank, ki sta „nedvomni poraženki zadnjih volitev“: Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) in Združene liste socialnih demokratov (ZLSD). Časnik ugotavlja, da Slovencev politika ne zanima preveč, saj je na zastavljeni vprašanji največ anketirancev (42 %) odgovorilo z „ne vem“.

Na vprašanje, katera od obeh strank je

Obnova narodnega svetišča

18. maja lani je papež Janez Pavel II. blagoslovil začetek obnovitvenih del na

cerkvi Svetega Jožefa v Ljubljani na Zrinjskega ulici. Pred vojno so cerkev upravljali jezuiti, ki so imeli tam samostan, po vojni je bila nacionalizirana; v njej je oblast uredila filmski studio in poslovne prostore poznejšega podjetja Viba film.

Cerkev so filmarji spraznili že ob lanskem božiču, vendar ne v celoti. Kljub temu pa so se obnovitvena dela že začela. Delavci Gradbenega podjetja Grosuplje so postavili zidarske odre, pa tudi v notranjosti več kot petindvajset metrov visoke in več kot sto metrov dolge glavne ladje so se pospešeno začela obnovitvena dela. Notranja površina sakralnega prostora je več kot tisoč kvadratnih metrov. Ko bo cerkev obnovljena, bo veljala za največjo v državi in bo pravo narodno svetišče, kot piše na tamkaj vgrajeni spominski plošči.

V dobrih osmih mesecih bodo zidarji na državne stroške obnovili fasado, streho in notranje omete do gladkih sten, postavili nekaj kinet ter zagladili tlak. Kdaj bo svetišče popolnoma obnovljeno, je težko reči, saj je vse odvisno od pritoka denarja, za katerega bo morala naprej poskrbeti Cerkev sama. Problem je tudi Viba film, ki se še ni v celoti preselil na novo lokacijo v Stegnah, saj tam še niso končani prostori za filmski studio in drugo najnujnejše. Tudi tam imajo težave z denarjem.

„Ljubljana“ Febr. 1997

Predsednik DZ v ZDA

Predsednik slovenskega parlamenta Janez Podobnik je na sprejemu za ameriške Slovence v slovenskem veleposlaništvu v Washingtonu 18. marca poudaril svoje osebno zanimanje za Slovence po svetu. Zahvalil se je ameriškim Slovcem za njihovo pomoč državi Sloveniji v času osamosvajanja, o sedanjih dogajanjih v Sloveniji pa je dejal, da je bilo razmerje po volitvah izenačeno, vendar je Slovenija po temeljitih razpravah dobila stabilno vlado in močno opozicijo. Poudaril je, da se bo kot predsednik parlamenta zavzemal za konstruktivno sodelovanje z opozicijo. Opozoril je, da

potrebnejša prenove, je 42 % anketiranih odgovorilo z „ne vem“, 26 % jih meni, da je potrebnejša prenove SKD, 16,6 % da obe stranki enako, 11,6 % vprašanih pa meni, da je prenove bolj potrebna ZLSD.

V anketi je sodelovalo 700 telefonskih naročnikov. Med vprašanji je bilo 37,9 % takšnih, ki jim je bližja pomladanska opcija, 29,8 % pa se jih je opredelilo za „levosredinske“.

VESELKA PUC

V Mengšu so v nedeljo, 23. marca pred materinskim dnevom pripravili pogovor z akademsko slikarko in pisateljico Veselko Šorli Puc na sedežu družbe *Mi Amigo*.

SESTANEK POSVETOVALNE SKUPINE

Na Brdu pri Kranju se je 24. t.m. začel dvodnevni sestanek Severnoatlantske posvetovalne skupine, ki se kot organ politične uprave zveze NATO ukvarja s srednjeročnim in dolgoročnim načrtovanjem razvoja Severnoatlantske zveze NATO.

Za sestanek na Brdu je prijavljenih več kot 50 predstavnikov zunanjih in obrambnih ministrstev ter inštitutov za strateške študije in razvoj iz 16 držav članic zveze NATO in številnih partnerskih držav.

je med poslanci v novem državnem zboru tudi Marjan Schiffrer, Slovenec iz Argentine, vse ameriške Slovence pa pozval „k sodelovanju z matično državo na področjih, ki nas zблиžujejo“. Sprejema se je udeležilo okrog 50 ameriških Slovencev.

Pomočnik ameriškega obrambnega ministra Franklin Kramer je v pogovoru z Janezom Podobnikom povedal, da je Slovenija napredovala pri izpolnjevanju kriterijev in bi se lahko kvalificirala za vstop v zvezo Nato v prvem krogu. Opozoril je, da število držav v prvem krogu širitve še ni znano, odločitev bo politična in sprejeta na julijemskem vrhu v Madridu. Za Slovenijo, je dejal, mu ni znano, da bi imela katera od ostalih 15 držav članic Nata pripombe na njeno članstvo. Slovenija je dosegla precejšnje uspehe v gospodarstvu in na vojaškem področju ter uredila odnose z Italijo, prav tako ji ZDA priznavajo visoko raven spoštovanja človekovih pravic.

Člani slovenske parlamentarne delegacije so se srečali tudi s kongresnikom slovenskega rodu Jamesom Oberstarjem, ki v predstavniskem domu odločno podpira interese Slovenije tudi v zvezi s širitvijo Nata.

Predsednik predstavniskega doma ameriškega kongresa Newt Gingrich je 21. marca sprejel Podobnika in mu med drugim dejal, da je Slovenija naredila velik napredek in je solidna kandidatka za vstop v Nato in v tem smislu zasluži podporo za mesto v prvem krogu širitve severnoatlantske zveze.

Pred kongresnim odborom za mednarodne odnose pa je 20. marca izjavil ameriški obrambni minister William Cohen Washington, da je Slovenija ena od resnih kandidatka za članstvo v Natu, saj je izvedla številne reforme, uvedla civilni nadzor nad vojsko in bo gotovo lahko izpolnila vse zahteve za polnopravno članstvo v Natu. Člani odbora obrambnega ministra so opozorili na dejstvo, da je Slovenija v skupini štirih držav, ki so upravičene do posebne denarne pomoči v procesu prilagajanja polnopravnemu članstvu v zvezi Nato.

REZI MARINŠEK

Opazoval je njih odhod...

Ob prvi jutranji zarji je Rosendo vstal, se malo z vodo podrgnil po obrazu in pričel znašati na kup dračje in nasekane veje. Vsi v rančos so spali, ptiči so se zbudili in pričeli peti, nekje daleč je skovikala sova. Iz njegovega ranča se je slišalo smrčanje njegovega očeta in njegovo nadušljivo pokašljevanje. Na prag je stopila žena, Ines, še vsa zaspana in razmršena in opazovala možovo počenjanje. Saj bo kar dosti, se ti ne zdi, je menila, položila je nekaj dračja na pripravljene opeke in zakurila. Zbudila bom čangos in ko popijemo mate, moramo na pot. Donja Ramona, vidim, da se tudi že preteguje, pot je dolga in dosti je za postoriti. Tudi oče naj gre, saj veš, kako gre rad in kaj bi sam doma.

Sonce je zbudilo sosede in otroke, na hitro so nekaj popili, odvezali kozi, ki sta bili namenjeni za zakol, klicali so se in se zmrdovali nad zaspanci. Nahranili so preostale živali, stari Simon jih bo varoval. Peljal jih bo do potoka, kjer je sočna trava, sedel bo tam in igral na piščal, nihče ga ne bo motil. Bos in z vrvico privezanimi hlačami je stal pred svojim rančom in opazoval njihov odhod. Koliko let je tudi sam tako hodil! Zdaj pa le še poseđa, koze in ovce lahko še pase, ne ve koliko let ima, a čuti, da je star. Spominja se časov, ko so jih preganjali in zmerjali z Indijanci. Res so bili temne polti, a njih rod je že bil zelo pomešan s prišleki. Že dolgo tega so sprejeli vero kristjanov, za velike praznike odhajali k daljni cerkvi in molili in peli. Verjeli pa so v Pača-mamo, ohranili nekatere prastare običaje, ali čangos so bosi hodili v daljno šolo. Nekateri, prav daljni so tam preživeli vso zimo. V mestih so dobri ljudje zbiral zanje hrano, obleko, tudi copate in učiteljica jim je kuhala, učila, pospravljala. Očetje so prinesli drva in dračja in tako so pretolkli zimo in se veselili poletnih dni. Za praznike so bili prosti in takrat so starše spremlili do daljne cerkvice, kjer jih je padre Juan kaj poučil.

Bil je veliki četrtek, malo manj kot vsa vasica se je dvignila in si natovorila vse potrebno s seboj: hrano, drva in ogrinjala. Žene so že doma pripravile papirnate vence in rože, že iz prejšnjih let spravljene podobice. Vse to, z najmlajšim čangom na hrbtu in večjimi peš, so odšle na pot. Tam so se vedno dobili tudi z drugimi oddaljenimi sosedi, da skupno praznujejo veliko noč. Pot se je vila pod hribi, kamniti in večkrat zastrta z grmovjem. Hiteli so, ne toliko, ker bi se jim mudilo, kot iz želje, da čimprej zakurijo. Bilo je hladno, spet bodo pili mate, nahranili čangos, jih zavili v pončo in stare obleke in spravili spat zadaj za cerkvijo. Žene bodo počistile cerkev, možje pa prinesli na plan križ, Marijin kip in še vse uborne svetnike, ki jih je cerkva premogla.

Čangos so hitro pospali, nebo je bilo oblačno in lotili so se dela. Prišli so tudi od drugod, po kratkem pozdravu se je pričelo. Možje so prinesli iz cerkve Marijino nosilo, že staro in črveno, previdno so ga postavili na tla, pa ga spet postavili na vogal cerkve, da se kdo ne zaleti vanj. Pridne roke so ga očistile prahu in pajčevin. Pomili so ga in izkušene ženske roke so ga okrasile s papirnatimi venci. Marijin kip jim je dal veliko dela. Vsako leto so Mariji pripravili drugo obleko in drugo ogrinjalo. Počasi so jo preoblekli. Lesen kip je bil tudi star in bale so se, da se ne bi kaj polomilo. Vsa umita in preoblečena je Žalostna Mati božja usmiljeno gledala na svoje ovčice. Ob nogah so ji posuli papirnate rože. Nov bel pajčolan je zakrival črne lase, tu pa tam že brez barve. V kotičkih oči je imela solze, tako realne in ganljive, da so se žene kar med delom križale in se ji priporočale. Previdno so jo postavili na nosilo in jo pokrile

s pončom do jutrišnjega dne. Zdaj so prišli na vrsto svetniki. Vsakemu je nekaj manjkalo, temu prst, drugemu palec na nogi. Vsi so bili obdrgnjeni, barva se je luščila. Umili so jih in odganjali čangos, ki so se zbudili in vse to opazovali. Tudi te so postavili na svoja mesta.

Možje so prinesli Križanega in ga naslonili na cerkven zid. Tudi njega so žene okrasile z novim papirnatim cvetjem. V zatohli cerkvi na stranskem oltarju so še vedno stale jaslice, vsak pastirček in vsaka ovčica na svojem prtičku. Vse to so pospravile v hrešče predal, zlezle so na lestev z omelom v roki. Prah so se pridružile mrtve muhe, kadilo se je. Stara Ramona se je komaj obdržala na klinu, tako se je vneto stegovala in poiskovala očistiti tudi strop. Na glavnem oltarju brez prta je stala bosa Ines in s cunjjo pridno drgnila stebrič. Ruta ji je zdrknila na zatilnik in kite so se ji razpustile. Njen mož Rosendo je opletal okoli spovednice. Našel je mišje gnezdo in hitel pobijati zarod. Ko so žene zagledale miši, so zacvilile in privzdigovale krila in Rosenda kriče opozarjala, naj jih le pobije. Možje zunaj so kar z lopato čistili prostor pred cerkvijo in tudi zaraščeno pot, ki je vodila v dolino.

Padre Juan je rekel, da bo prišel zgodaj, so se med delom pomenkovali. Vse mora biti postorjeno, da ne bo mislil, kako smo brezbrizni.

Lopata je udarjala ob kamen. Čangos so lačni, se je domislila 'abuela', najstarejša med ženami, ki je vodila vse delo. Pomolzla je kozo in otrokom ponudila nezavreto mleko. Radi so pili, še raje pa jedli na žerjavici popečene 'tortitas'. Pekle so jih v roke, z rokavi so jim obdrgnili pepel in jih tlačili v usta. To je bilo dobro!

Ko so bili oltarji počiščeni, so se žene spravile na klopi in tla. Ni bilo dosti vode, a so le pospravile smeti in nekaj prahu. V sobi, ki je služila za zakristijo, so tudi pospravili. Po vazah so spet bile nove papirnat rože.

Križanega in Marijo so pospravili za glavna vrata. Jutri bo procesija in tam bosta počakala.

Ves dan so pridno delali, na večer pa so posedli ob ognju, spili vino, kar so ga imeli, in z združenimi močmi pospravili staro kozla. Čangos so veselo mlaskali in gldali kosti. Stisnili so se za cerkev, se previdno zavili in zaspali. Ogenj je ugasnil, bilo je hladno, spet so odrasli zgodaj vstali in pretegovali svoje premrle ude, otroci pa so drmuckali naprej. Megleno sonce je osvetljevalo hribe, pripravili so si mate in molčali. Bil je veliki petek, čakali so da pride 'cura' Juan iz doline. Ko so ga zagledali na konju in mu je manjkalo še nekaj poti, je 'abuela' tekla k zvoniku in potegnila za vrv. Zvonček je zapel, vsi so gledali na zvonik in se križali. Tudi 'cura' Juan je zaslišal in priganjal kluse, ki se mu nikamor ni mudilo.

Ko je le prilezel na hrib, so ga vsi obstopili in ga veselo pozdravljali. Bil je suh in dolg, ves gringo, pa tudi ves domačin. Rad je imel te ljudi in rad jim je pomagal. Rokoval se je z njimi, potem pa so šli v cerkev. Spominjal jih je Jezusovega trpljenja, jih učil in vneto so ga poslušali. 'Cura' Juan je sam prijel križ, zvrstili so se v procesijo. Možje so nesli Marijino nosilo, zadaj so hodile žene s čangos. 'Abuela' je ostala in pridno pozvanjala, procesija pa je molila in pela. Pot se je vila okoli hriba, tu pa tam se je še kdo pridružil.

Sonce se je skrilo za oblake. Pa menda ne bo dež, so se prestrašile žene in priganjale čangos, naj hitreje stopijo. Se bo spomnil don Simon in prignal žival domov, se je domislila neka žena in potegnila prvega čango za ušesa, ker je klepetal. Grozeče je pogledala po drugih. Pot se je vlekla, žene so zategoma odgovarjale molitvi in pogledovale nebo. Grmovje se je majalo v vetru, zagrmelo je in zdaj, zdaj, se bo vili. 'Cura' Juan je pospešil korak, drugi so tekli za njim. Komaj so prišli do cerkvice, se je vili. Duhovnik je postavil križ na oltar in možje so komaj še cel Marijin kip in vse razmajano stojalo tudi postavili v stranski oltar.

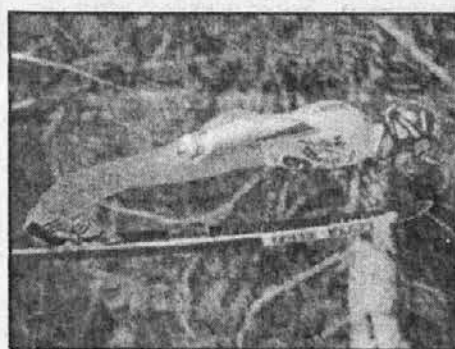
Stisnili so se v klopi in se oddihovali. Kar se je neka žena glasno spomnila na vsa

ogrinjala na dežju. Spogledale so se. Kar je, je, zdaj v tem naliu ne bodo pobirale cunj. Dež je ponehal in cerkev se je izpraznila. 'Cura' Juan je materam naročal, naj pridno pošiljajo 'čangos' v šolo, ker jih bo pripravljaj za prvo obhajilo. Prišel bo tudi zdravnik, da jih pregleda. V mestu žene pripravljajo tovrnjak z vsem mogočim, ko pa tukaj tako malo raste, bo že šlo. Verjeli so mu in se veselili. Spomnil jih je velikonočne nedelje, zajahal mokrega konja, mahali so mu v pozdrav, kar stoje so pili mate in nekaj malega pojedli. Nebo se je zvedrilo, vendar je že šlo proti večeru. Kaj če bi tukaj ostali čez noč, je predlagala Ines. V cerkvi, misliš, je protestirala 'abuela'. Ni za misliti! Zdaj je čista, če bi pa v njej spali, že vem, kakšna bi bila. Kar pojdimo domov, nihče se ne bo izgubil!

Žene so si resignirane naložile čangos na hrbet in pot se je vlekla. V temi so prišli domov. Bilo je vse tiho. Začuden so možje tekli k potoku. Tam je žival spala, tudi don Simon je spal. Bil je naštonjen na skalo. Potresli so ga in truplo se je zamajalo. Ostrmeli so. Rosendo se je odkril, pokleknil in polile so ga solze.

čangos - otroci, cura - duhovnik, pončo - ogrinjalo, abuela - babica, Pača-mama - boginja zemlje, gringo - tujec

Peterka - svetovni pokal

Peterka leti 23. marca (po Internetu)

Primož Peterka je na tekmi za svetovni pokal v smučarskih skokih v soboto, 22. marca na letalnici v Planici zasedel 4. mesto in s tem še pred zadnjo nedeljsko tekmo osvojil prvo mesto za skupno zmago v svetovnem pokalu — skupne točke vseh tekmovalcev v sezoni — in s tem veliki kristalni globus. To mu je uspelo kot prvemu Slovencu.

Peterka je nato na nedeljski tekmi prihodnji dan, zadnji v sezoni 1996/97, v šampionskem slogu skočil 195 metrov in zasedel drugo mesto ter s tem osvojil tudi drugo mesto v skupnem seštevku poletov.

V letošnji sezoni je bil štirinajstkrat na

stopničkah za zmagovalce, sedemkrat je bil na najvišjem, prvem mestu.

Veselnje gledalcev ob velikem uspehu in skupni zmagi Peterke je sprožilo neverjetno valovanje množice ob letalnici, na kateri je sonce vse bolj pobiralo snežno oddejo. Sneg so več kot teden dni s težavo nanesli na skakalnico in omogočili tekmo v pravem spomladanskem vzdušju.

V Planici je na velikanki že v poskusni seriji pred tekmo v soboto padel svetovni rekord, ki ga je leta 1994 v Planici dosegel Norvežan Espen Bredesen (209 metrov). Bredesen je najprej popravil svoj dosežek za en meter. Pet minut pozneje pa je njegov rojak Lasse Ottesen preskočil 212 metrov. V prvi seriji je Thoma poletel še meter več, vendar je po pristanku pri 213 metrih podrsal s hrbtom in zato njegovega skoka ne bo med rekordi. Slovenski rekord Peterke je v nedeljo pred prvo serijo popravil predskakalec Goran Janus, ki je iz deset metrov višjega naleta, kot je bil na tekmi, skočil 205,5 metra.

18-letnemu Peterki je po tekmi direktor nordijskih reprezentanc Ljubo Jasnič podelil motor, ker je bil prvi Slovenec, ki je preletel 200 metrov (203 metre februarja letos na Kulmu, kot smo že poročali). Po STA

Svetovni rekordi v smučarskih poletih

101,5 m Sepp Brad (Avt) Planica 1936
117 m Rudi Gehring (Nem) Planica 1941
120 m Fritz Tschannen (Švi) Planica 1948
124 m Willi Gantschnigg (Avt) Oberstdorf 1950
141 m Jože Šlibar (Slo) Oberstdorf 1961
145 m Peter Lesser (Nem) Kulm 1965
150 m Lars Grini (Nor) Oberstdorf 1967
154 m Reinhold Bachler (Avt) Vikersund 1967
160 m Bjoern Wirkola (Nor) Planica 1969
165 m Manfred Wolf (Nem) Planica 1969
169 m Heinz Wosipiwo (Nem) Oberstdorf 1973

176 m Toni Innauer (Avt) Oberstdorf 1976
180 m Armin Kogler (Avt) Oberstdorf 1981
185 m Matti Nykaenen (Fin) Oberstdorf 1984
190 m Matti Nykaenen (Fin) Planica 1985
191 m Andreas Felder (Avt) Kulm 1986
194 m Piotr Fijas (Pol) Planica 1987
196 m Martin Hollwarth (Avt) Planica 1994
203 m Toni Nieminen (Fin) Planica 1994
209 m Espen Bredesen (Nor) Planica 1994
210 m Espen Bredesen (Nor) Planica 1997
212 m Lasse Ottesen (Nor) Planica 1997

SLOVENSKI DOM CARAPACHAY

želi vsem rojakom
blagoslovljene velikonočne praznike

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

vošči rojakom v tujini in domovini

blagoslovljene praznike Kristusovega vstajenja

ROJAKOM TU IN PO SVETU ŽELI
BLAGOSLOVLJENO
VELIKO NOČ

Društvo Slovenska vas

Društvo Slovenska pristava

želi
vsem članom, prijateljem in znancem
blagoslovljene velikonočne praznike

Vesele velikonočne praznike
vsem članom in prijateljem
želi

SLOMŠKOV DOM

NAŠ DOM - SAN JUSTO

vošči vsem članom in prijateljem
srečne in blagoslovljene
VELIKONOČNE PRAZNIKE!

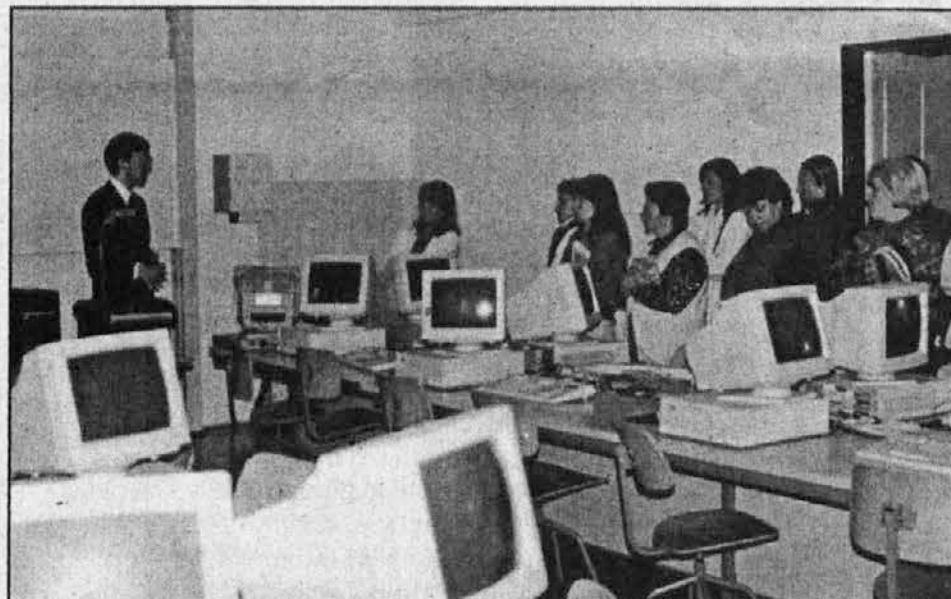
METKA MIZERIT

(1)

Na seminarju slovenskega jezika

Nadaljevali smo pot do Predjamskega gradu, ki je vzdignjen v jamo in pritrjen na navpično skalo. Mraz je bil in zeblo nas je, vendar smo z zanimanjem hodili po grajskih dvoranah, se vzpenjali po stopnicah in se čudili. Prišli smo prav do gornjih pros-

torov, kjer je vodnjak in vhod v luknjo, po kateri je Erazem Predjamski hodil na lov in po hrano, medtem ko so ga oblegale cesarske čete. Po ogledu gradu smo se odpeljali proti Cerkniškemu jezeru, katerega pa nismo videli, ker je bila že noč, ko smo pris-

Ogled šolskih prostorov v Škofovih zavodih

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE
GOSPODOVEGA VSTAJENJA
VOŠČI VSEM ROJAKOM

ZEDINJENA SLOVENIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

želi vsem Slovincem in njihovim sorodnikom
ter prijateljem v Argentini
vesele velikonočne praznike 1997

**DRŽAVNI ZBOR SLOVENIJE
— POSLANSKA SKUPINA SKD**

želi vsem rojakom v Argentini in po svetu vesele velikonočne praznike

Vesele velikonočne praznike
Vam želi

dr. Viktor Leber

zobozdravnik - splošna odontologija - implantodontologija

Torek in četrtek od 9 do 18 ure. - Belgrano 3826 7^a B - San Martin
TE/Fax 755-1353 - e-mail: vleber@houseware.com.ar

**KREDITNA ZADRUGA SLOGA
IN MUTUAL SLOGA**

voščita vsem svojim članom in prijateljem v Argentini
in po svetu za Veliko noč veliko blagoslova,
zadovoljstva in miru

Vesele velikonočne praznike želi vsem

dr. Andrej Fink

advokat in uradni prevajalec

Larrea 292 - PB „A“ - Tel. 961-2163

peli tja. Ogledali smo si maketo, kjer je bilo nazorno pokazano, kako se jezero polni in kako odteka voda. Že pozno v noč smo se utrujeni in polni doživetij vrnili na Bled.

V nedeljo smo poromali na Brezje. Ob desetih smo bili pri sveti maši; poklekali pred oltar Marije Pomagaj, ki se nam je milostno nasmehnila, in pozdravili še našo luhansko Marijo. Pater Ciril Božič nas je zelo prijazno sprejel in nam podaril prelepo knjigo Marija Pomagaj — razglednice in podobice. Ta dan nas je spremljal slavist prof. Niko Rupelj. Peljali smo se v Radovljico, kjer nas je že nestrpno pričakoval župnik Jože Drolc. Pokazal nam je razstavo barvnih slik na steklo. Pred cerkvijo smo pozdravili spomenik Ivana Hribovskega, vstopili v prelepo svetišče in še v župnišče. Poslovili smo se od prijaznega župnika in odšli na kosilo v pristno gorenjsko gostilno, k Lectarju, kjer sta nam gospodinja in gospodar postregla z okusno domačo hrano, štruklji in drugimi dobrotami.

Nadaljevali smo pot do Vrbe, kjer smo si ogledali Prešernovo rojstno hišo. Podali smo se na grič do cerkvice sv. Marka, pogledali kip nadškofa Vovka ter se vrnili v dolino. Najbolj navdušeni so se med potjo

pošteno okepal. Vračali smo se na Bled; med potjo so nam pokazali vas Dosloviče in rojstno hišo pisatelja Finžgarja.

**NA KOROŠKEM, TAM SO NAŠI
BRATJE...**

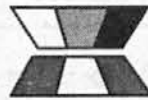
Drugo jutro smo se že zgodaj odpravili na pot na Koroško, v Celovec. V hiši Mohorjeve družbe nas je prijazno sprejel naš prijatelj Nužej Tolmajer. Predstavil nam je ravnateljico Mohorjeve osnovne šole Marico Hartman, ki nam je pokazala šolske prostore. Otroci so nam za sprejem lepo zapeli. Hospitalirali smo v vseh razredih, od vrtca do četrtega razreda. Otroci so bili zelo sproščeni, pouk je potekal nemoteno. Kasneje smo se razgovarjali z učitelji; pokazali so nam učne pripomočke, ki so jih večina sami izdelali.

Pri kosilu nas je pozdravil Nanti Olip, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev. Nato smo obiskali gospodarsko ustanovo Zvezo bank. V modernem posloppju, kjer deluje ustanova, nas je prijazno sprejel njen ravnatelj dipl. trg. Jožef Habrnik. Pokazali so nam film o poslovanju

Nad. na 8. str.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

Osebnostne novice

Krst: V nedeljo, 16. marca je bil krščen v Bariločah **Marko Mavrič**, sin Marjana in Danice roj. Jerovšek. Botra sta mu bila

Monika in Martin Mavrič; krstil ga je Branko Jan CM. Čestitamo!

Smrti: umrla sta v Mendozi **Franciška Štirn** (89), v Ramos Mejiji pa **Jože Munda** (38).

Naj počivata v miru!

SPZ Gallus v letu 1996

Za naš osrednji pevski zbor Gallus je bilo leto 1996 v znamenju Johannesa Brahmsa. Glasbeni svet bo namreč leto 1997 slavil kot Brahmsovo leto, ob 100 letnici smrti velikega skladatelja. Zato je bilo povabilo zbora Lorenzo Perosi iz Ituzaingó prišlo kot naročeno. Projekt je bil vabljen tudi kot izziv. Skupno naj bi oba zbora naštudirala zahtevni Brahmsov „Nemški Requiem“, s sodelovanjem solistov in simfoničnega orkestra Federalne policije in pod vodstvom dirigenta Maria Majnarica izvajala serijo koncertov.

Za pevke in pevce ter zborovodkinjo Anko Savelli Gaserjevo je ta projekt pomenil dodaten napor, a tudi korak naprej pri stremjenju k višji kvaliteti pevskega izraza.

Sodelovanje pri Requiemu pa ni bila ovira, da bi Gallus odrekel sodelovanje v slovenski skupnosti, saj se zaveda, da iz nje izhaja in se hrani.

Naj kronološko omenimo nastope v letu 1996:

Komemoracija ob 10-letnici smrti msgr. Oreharja.

Velika noč v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj (IV/96).

Sodelovanje na prireditvi ob priložnosti papeževskega obiska v Sloveniji, v Slovenski hiši (V/96).

Koncert narodnih pesmi v izvedbi mešanega in moškega zbora v Slovenski hiši (VI/96).

Nastop moškega zbora ob obletnici Zveze žena in mater v Slovenski hiši (IX/96).

Maša ob škofovem obisku v župniji Sofia M. Barat v Castelarju (IX/96).

Nastop na Slovenskem dnevu v Slomškovem domu (IX/96).

Sodelovanje pri proslavi Kristusa Kralja v Slovenski hiši (XI/96).

Petje pri treh porokah v cerkvi Ntra. Sra. del Pilar, v elitnem središču Buenos Airesu, Recoletti (XI/96).

Koncerti z Brahmsom Nemškim Requiemom v cerkvi Santa Julia, Buenos Aires (29/XI/96), v Bolsa de Comercio de Buenos Aires (6/XII/96) in v cerkvi San Ignacio, Buenos Aires (10/XII/96).

Sodelovanje pri slovenski polnočnici v cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu (24/XII/96).

Koncert božičnih pesmi skupaj z zborom Lorenzo Perosi (27/XII/96), v Ituzaingó.

Ob koncu leta je na mestu zahvala Slomškovega domu v Ramos Mejia, ki že dolga leta nudi zboru Gallus svoje prostore za pevske vaje, ter društvu Pristava, ki je dalo na razpolago dvorano za skupne vaje obeh zborov ob pripravi Brahmsovega Requiemu.

Pevci Gallusa smo prepričani, da se pok. ustanovitelj zbora dr. Julij Savelli veseli v večnosti zborovih naporov in uspehov, ko se bližamo zborovi 50. letnici v letu 1998. Glasbeni nemir in veselje do petja ter užitek ob dovršenem podajanju glasbe so tista goriva, ki podžigajo pevke in pevce Gallusa, da žrtvujejo nešteto ur prostega časa, pa tudi denarja, ki jih terja jo pevske vaje in nastopi. Kot člani slovenske skupnosti pa se zavedajo, da Gallusovi nastopi bogatijo kulturno življenje med nami, v argentinskem svetu pa predstavljajo slovensko glasbeno kulturo in pomagajo pri uveljavljanju slovenskega imena.

J.T.

NOVICE IZ KOROŠKE

KAJ JE UMETNOST?

„Najbolj zdrava visoka dolina“ imenujejo domači kulturniki svoj Plibešk pri Beljaku, kamor so povabili mednarodno skupino umetnikov, da bi pri njih delali, razstavljali in tako navezali stike s publiko ter poživili turizem. Pripravili so debato: „Prispevek sodobne umetnosti k bolj humanitarni obliki življenja“. Razgovor se je odprl ob vprašanju: „Kaj je umetnost in kaj hoče umetnik s svojim ustvarjanjem?“ Čeprav so na Koroškem odlični stiki z Furlanijo in Slovenijo, so nujno potrebni za širjenje obzorij, stiki z drugimi umetniki in tako prodreti v svet.

KOROŠKI OBISK.

KKZ je priredila baletno predstavo Ana Karenina v ljubljanski Operi. Predstavo si je ogledalo mnogo Korošcev, ki so v vrodu dobili napisano dobrodošlico. Tolstojeva Ana Karenina spada pod svetovno literaturo XX stoletja. Je roman, ki opisuje vse stopnje človeškega ravnanja v takratni Ru-

siji. V Ljubljani so jo uprizorili kot plesno umetnost, povezano z izbrano glasbo. Tragično ljubezen med Ano Karenino in grofom Vronskim so prikazali v treh dejanjih, v katerih si sledijo prizori po principu kolaža. Zgodba se prične in konča na glavnem kolodvoru, kjer se tudi prične in konča strastna ljubezen. Scenografka, koreografka in baletni mojster so upoštevali potezo Tolstojevih junakov, povezavo sodobnih plesov z deli ruske baletne romantike in glasba takratnega časa zaokroži povezavo celotne scene. Plesalka, ki uprizori Ano Karenino, je preko svojega telesa in rok podala vse njeno življenje in tako popeljala navzoče skozi čas in prostor do tragičnega konca.

ŽITARA VAS.

Po dolgih 6. letih so 7. januarja 1997 prišli do lastnega dvojezičnega vrta. Skupino obiskuje 7 otrok, vrtnarico plačuje urad zveznega kanclerja, ki tudi podpira po vsej južni Koroški dvojezične vrtnarice.

LJUBLJANA - Slovenski letalski prevoznik Adria Airways je v letu 1996 na skupaj 10236 rednih in čarterskih poletih prepeljal 594.150 potnikov. Število prepeljanih potnikov se je v primerjavi z letom 1995 povečalo za devet odstotkov.

GORICA - Šole za finančno policijo tik ob meji pri letališču na Rojcah v bližini Mirna ne bodo gradili. Tako je sklenila vlada v Rimu ob koncu leta, ko je tudi privolila, da bo denar, namenjen za šolo, ostal v goriški občini.

LJUBLJANA - Junija 1994 je izšla pri Slovenski knjigi knjiga Nataše Golob o stiških srednjeveških kodeksih iz 12. stoletja. Zdaj pa je ista založba skupaj s Harvey Miller Publishers iz Londona izdala knjigo v angleškem jeziku. Knjiga ima 232 strani in 235 ilustracij. Avtorica je za pripravo obravnave preštudirala vse rokopise iz stiškega samostana, ki so večinoma shranjeni v NUK v Ljubljani in v Avstrijski nacionalni biblioteki na Dunaju. Sozaložba naj bi omogočila hitrejši prodor knjige na svetovnem trgu, posebno še, ker je londonska založba specializirana za srednjeveško umetnost in bo lažje vzbudila zanimanje med izvedenci.

MARIBOR - Pred 75. leti je bilo ustanovljeno društvo za širjenje splošne izobrazbe med vsemi sloji z brezplačnimi predavanji in specialnimi tečaji. Kasneje je bilo preimenovano v Ljudsko univerzo ali Andragoški zavod Maribor. Med nemško okupacijo 1941-45 je bila univerza ukinjena, danes pa se njenih tečajev poslužujejo ljudje, ki imajo večinoma le osnovno šolo. S tečaji, ki imajo programe za pridobitev strokovne izobrazbe, iščejo možnost spremembe poklica in nove zaposlitve.

CELJE - Razglednice niso več v modi, menijo pri podjetju Fotolik. Ljudje naj bi se odvadili pisati s počitnic, zato se tudi niža nasklada. V osemdesetih letih so natisnili po deset milijonov razglednic na leto in z njimi pokrili tri četrtine slovenskega trga ter dobršen del istrskega in dalmatinskega. Danes pa jih natisnejo nekaj več kot milijon. Najstarejša ohranjena razglednica Ljubljane je iz leta 1891, prav toliko pa je stara prva razglednica Ptuja. Posebnost med razglednicami je preluknjana razglednica v obliki rezine bohinjskega sira, ki jo nekateri takole razlagajo: predstavlja izdelek in značilnost pokrajine, po debelosti pa ironično opominja na gorenjsko varčnost...

LOGATEC - 10. bataljon za mednarodno sodelovanje je najmlajša enota Slovenske vojske. V njem so izključno prostovoljni poklicni vojaki, ki bodo sodelovali v mirovnih operacijah mednarodnih organizacij. Sestavljale ga bodo tri pehotne enote, opremljene s kolesnimi oklepnimi vozili za pehoto, četa za ognjeno podporo z minometi kalibra 120 mm in protiolepnimi raketami, poveljniško-logistična četa in poveljstvo. Do meseca maja naj bi bila sestavljena prva pehotna četa, v drugi polovici leta bi pa vojaki že odšli na Ciper, če bodo nalogo potrdili Združeni narodi.

LJUBLJANA - V letošnjem letu se nadaljuje gradnja na desetih odsekih avtocest, začeli pa bodo še osem novih: Pesnica-Slivnica, Maribor-Lenart, Lenart-Beltinci, Višnja Gora-Bič, Krška vas-Obrežje, Kozina-Klanec, Klanec-Ankaran in Razdrto-Vipava. Sredstva za gradnjo novih cest prihajajo delno od bencinskega tolarja, ki ga zakon predvideva do leta 1999, zato je v pripravi že nov zakon, ki podaljšuje zbiranje bencinskega tolarja do leta 2004. Lani je bilo s cestninami in bencinskim tolarjem zbranih 25,8 milijard tolarjev.

LJUBLJANA - Glavno mesto Slovenije se je vključilo v projekt Green Action 2, ki ga že izvajajo dežele Edimbourgh na Škots-

kem, Stavroupoli v Grčiji, regija Murcia v Španiji in Previdza na Slovaškem. Namen projekta je pripraviti načrte za odpravo najbolj perečih ekoloških težav sodelujočih dežel. Projekt financira Evropska zveza. Ljubljana se je odločila, da bo pripravila načrt za novo strategijo in nov način zbiranja odpadkov, za zmanjšanje količine odpadkov na osebo, po drugi strani pa za gradnjo novih naprav za čiščenje vode. Važna naloga bo tudi osveščati ljudi o potrebi po zmanjševanju količine odpadkov, po zbiranju in ločevanju odpadkov ter ves proces stalno nadzorovati.

LJUBLJANA - Na 6. slovenskem filmskem maratonu je žirija izbrala polurni plesni film Vrtoglavi ptič (režiral Saša Podgoršek) za najboljši film maratona, žirija slovenske sekcije Fiprescija celovečerec Ekspres, ekspres (prvenec Igor Šterk), občinstvo pa je nagradilo Outsider (tudi prvenec režiserja Andreja Košaka).

LJUBLJANA - Ustavno sodišče je presodilo, da nasledniki kraljeve družine Karadjordjevi nimajo pravice do vrnitve premoženja, ki ga je družina imela v Sloveniji in ji je bilo uradno zaplenjeno leta 1947. Kraljeva družina se je predvsem potegovala za Brdo (dvorec, bližnja poslopja ter nekaj hektarov zemlje in gozdov), imela pa je tudi vilo Bled in nekaj lovišč v Kamniški Bistrici, Bohinju in na Bledu.

LJUBLJANA - Slovenski prevozniki so v zadnjih časih doživeli precej hude primere. V Ukrajini in na Madžarskem sta bila dva umorjena, v ZRJ pa so enega obsodili na zapor. Tudi v daljnem Kazahstanu so imeli težje primere. Zato so jim predstavniki ministrstev za zunanje in notranje zadeve svetovali, naj se prevozniki organizirajo v konvoje, naj si poiščejo strokovnih informacij o deželah, v katere potujejo, si med seboj izmenjajo

informacije, v slučaju problemov pa se obrnejo na slovenska diplomatsko-konzularna predstavništva. Peljati tovore skozi Madžarsko, Ukrajino, Rusijo in Kazahstan do Kirgizije niso mače solze...

SLOVENJK GRADEC - Pred letom in pol sta Slovenj Gradec in češki Český Krumlov podpisala sporazum o prijateljsstvu in sodelovanju. Tako sta se tudi spoprijateljili glasbeni šoli obeh mest, kar je pripeljalo tudi do zamisli, da bi ustanovili mednarodni mladinski pihalni orkester s predstavniki slovenskih, čeških, nemških in avstrijskih glasbenih šol. Iz te zamisli je nastal 110-članski pihalni orkester Junior Europa, med njimi pa je 15 glasbenikov, ki obiskujejo ali pa so obiskovali slovenjograško glasbeno šolo. Zaradi svoje številčnosti in majhnih finančnih sredstev orkester nastopa le dvakrat na leto. Letos bodo v Fiesi naštudirali program, ki ga bodo nato v mesecu maju zaigrali v Slovenj Gradcu, nato pa v Trstu.

MURSKA SOBOTA - V 67. letu starosti je umrl Ludvik Novak, dolgoletni senior slovenske evangeličanske cerkve. Študiral je v Tübingenu in Erlangenu ter na Dunaju, bil pastor slovensko-madžarske evangeličanske gmajne v Prekmurju, na Hodošu v Goričkem in v Murski Soboti. Štiriindvajset let (do leta 1995) je bil senior Slovenske evangeličanske cerkve. Dolga leta je urejal evangeličanski koledar, lani pa je izdal molitvenik v prekmurskem narečju Na poti življenja.

VALDOLTRA PRI ANKARANU - V Ortopedski bolnišnici so dobili moderno aparaturo za magnetno resonanco. V Sloveniji je to tretja tovrstna naprava, vendar prva, ki omogoča slikanje telesa brez običajnega "tunela", ki ne povzroča prijetnega vtisa pri otrokih in klavstrofobikih. Da je res "zadnji" model pove tudi podatek, da je to četrta aparatura v celi Evropi.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo
ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knave, dr. Bernard Knave, dr. Veronika Knave - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

Izdelovanje okvirjev za slike (olja, akvareli, fotografije). Tomislav Štrfček - Tel.: 658-4160

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Buenos Aires - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gd. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrfic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

IŠČEM

starejšo gospo, da stalno pazi na starejšo ženo, nudim popolno domačo oskrbo.

Klicati go. Marto, po 20. uri na tel.: 653-5957

Cámara de comercio esloveno-latinoamericana Slovensko - latinoameriška trgovska zbornica BUENOS AIRES - ARGENTINA

CONVOCATORIA

De acuerdo con el artículo 15° del Estatuto Social, se convoca a los Señores Socios a la 6a. Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 21 de abril de 1997 a las 20 horas en el Centro Eslovén, sito en Ramón L. Falcón 4158 de la Capital Federal, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de dos asambleístas para firmar el Acta de la Asamblea.
- 2) Elección de tres miembros de la Comisión Escrutadora.
- 3) Consideración de la Memoria, Balance General, Inventario, Estado de Gastos y Recursos e Informe del Organo de Fiscalización, correspondientes al Ejercicio N° 6, iniciado el 1° de enero de 1996 y finalizado el 31 de diciembre de 1996.
- 4) Elección de los miembros según lo determinado por el art. 10° de los Estatutos Sociales. Por dos años: el Presidente, el Secretario, el Tesorero, 2 Vocales Titulares, 1 Vocal Suplente de la Comisión Directiva y 1 Titular y 1 Suplente del Organo de Fiscalización.

Buenos Aires, 21 de marzo de 1997

Comisión directiva

Na seminarju...

Nad. s 6. str.

bank na Koroškem in postregli z odlično kavo. Popoldne smo se peljali na ogled Koroške. Tokrat nas je spremljal dr. Janko Zerzer, ki nam je razkazal zgodovinske kraje zibel slovenstva. Odpeljali smo se na Krnski grad, kjer se je nekoč vršilo ustoličenje koroških vojvod. Dr. Zerzer nam je pokazal mesto, kjer je v davnih časih stal knežji kamen. Nadaljevali smo pot do Gospe svete. Ogledali smo si prekrasno gotsko cerkev, pomolili na grobu sv. Modesta in zapeli Marijino pesem.

—Vetrinje. — Katerega Slovenca ne stisne pri srcu, ko zasliši to besedo? Preko samostanskega dvorišča smo odšli v cerkev, kjer v glavnem oltarju kraljuje Žalostna Mati božja. Cerkev je prazna, tiha in vendar, če zaprem oči, slišim jok slovenskih mater, ki so tu izvedele, da so pobili njihove sinove, domobranci. Slišim krik očetov, sestrá, deklet, žená in otrok, kakor da na tem prostoru plaka ves slovenski narod. Vetrinje, od tu so naši domobranci odhajali v smrt. Brez besed smo; solze nam tekó

po licih; zmolimo očenaš za pokoj njihovih duš in še za slovenski narod. Zapele smo še Marijino pesem in tiho odšle iz cerkve. Samostanske stavbe so obnovljene, dvorišče urejeno. Naslednja misel je svetlejša. Spomnim se, da se je tukaj začela slovenska begunska šola, katere tradicijo še danes nadaljujemo.

Noč je, ko dospemo v Tinje. Gospod Kopeinig nas je zelo gostoljubno sprejel v svojem toplem domu. Namestili smo se po sobah in odšli na večerjo; potem je še kulturna prireditve. Pozdravil nas je nadzornik Kukovica. Predvajali so nam video „Kje si, sonček“, nato pa nam je dr. Miha Vrbinc predstavil šolske knjige in didaktične pripomočke, ki jih uporabljajo na Koroškem. Vsaka je dobila kot dar vrečko knjig in slovensko pesmarico narodnih pesmi. Polni prijetnih vtisov smo se odpravili k počitku, ker nas je drugo jutro čakal naporen dan.

V torek, 28. januarja nas je zbudila prijetna glasba; po zvočniku so nam voščili dobro jutro in prijeten dan. Po zajtrku smo se poslovili od prijetnega doma in prijaznega gospoda Kopeiniga in se vrnili v Celovec, tokrat na Zvezno slovensko gimnazijo. Sprejel nas je ravnatelj dr. Reginald Vospernik. Pridružil se je tudi dr. Teodor Domej, nadzornik slovenskih šol na Koroškem. Seznanil oziroma skušal nam je predstaviti položaj šol in slovenščine na tem

OBVESTILA

VELIKI ČETRTEK, 27. marca:
Ob 19. uri v Slovenski hiši večerna sv. maša.

VELIKI PETEK, 28. marca:
Ob 19. uri obredi v Slovenski hiši.
VELIKA SOBOTA, 29. marca:
Ob 21. uri v Slovenski hiši velikonočni obredi in maša.

SREDA, 2. aprila:
Začetni sestanek ZSMŽ ob 16.30 v Slovenski hiši. Govoril bo dr. Lojze Kukovica o klonaciji.

SOBOTA, 5. aprila:
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

PETEK, 11. aprila:
Seja Medorganizacijskega sveta.
NEDELJA, 13. aprila:
V Našem domu v San Justo ob 9. uri občni zbor Zadruga SLOGA.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

področju. Slovenščina se umika iz javnega življenja, pa tudi iz zasebnega. Hospitirali smo v nižjih razredih gimnazije in sicer pouku slovenščine, zemljepisa, zgodovine in petja. Nato smo se s profesorji razgovorili o učnih urah. Kosili smo v prostoru Mohorjeve družbe. Oba dneva našega bivanja na Koroškem smo bili njihovi gostje zato smo se po kosilu zahvalili za gostoljubnost ter se poslovili od prijaznih Marij Hartman, Nantija Olipa, Nužeja Tolmajca in Francija Tomažiča. Odpeljali smo se na generalni konzulat RS, kjer nas je sprejel dr. Jože Jeraj, generalni konzul. Tukaj nas je čakal dr. Peter Vencelj, ki se je ta dan mudil v Celovcu.

Nadaljevali smo pot v Slovenijo. V Radomljah nas je sprejel Jože Urbanija, župan Peljali so nas v Slovensko hišo, kjer so nam postregli z odlično potico in čajem. Tukaj smo bili povabljeni na kulturno prireditev. Spremljal nas je prof. Matjaž Puc, ki nas pričakoval v Radomljah.

Nadaljevanje prihodnjega števila

Popravek

V seznamu prireditev v letu 1997 Svobodni Sloveniji št. 8. od 6. marca potrebno popraviti oz. dodati:

27. junija: 45. obletnica Hladnikov ga doma in Slovenski dan.

21. septembra: črtati slovenski dan

SLOVENSKO GLEDALIŠČE BUENOS AIRES

A. P. Čehov:

TRI SESTRE

Predstave:

sobota, 5. aprila 1997 ob 20,30

sobota, 12. aprila ob 20,30

nedelja, 13. aprila ob 17.

Začetek točno ob napovedani uri.

Slovenska hiša - Ramón L. Falcón 4158

...Tudi v starosti in osivelosti o Bog,
me nisi zapustil... (Psalm)

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je v torek, 4. marca v 98. letu zapustila in odšla k Bogu lepo pripravljena na večno življenje naša draga mama, predraga stara mama in prababica

ANGELA JEROVŠEK roj. SLANOVEC

Globoko hvaležnost smo dolžni župniku Jožetu Hornu za prinašanje sv. zakramentov, pogrebno sv. mašo in poslovilne besede, tudi smo dolžni zahvalo delegatu msgr. Jožetu Škerbcu za podelitev sv. maziljenja in molitve ob krsti ob uri njene smrti.

Iskreno zahvalo dr. Juretu Bajuku za stalno zdravniško oskrbo, prav tako Staneu Grebencu za tolažilne in poslovilne besede v imenu slovenske skupnosti.

Vsem, ki so molili z nami, jo kropili in spremili na zadnji poti, ter za izraze sožalja.

Žalujoci sinovi: France, Lovro, Janez

hčerke: Angelca, Francka in Mici

zeta: Martin in Pavle

snahe: Pavla, Kristina in Mici

vnuki: Graciela, Aleksander in Mery, Danica in Marjan

Betka, Marko, Silvija, Martin in Cecilija, Marcelo,

Bibiana, Leri in Delia, Henrik, Bernarda, Frido.

pravnuki: Luka, Ljudmila, Marko, Elizabeta in Danijela.

Mendoza, Buenos Aires, Bariloche, Avstrija, Slovenija, Minnessotta